

PROF. DR. VALERIU POPESCU ACTUALITĂȚI ÎN PEDIATRIE

*Două volume, 1017 pagini, Editura Medicală Amaltea,
București, 2008 (ISBN 978-973 162-012-1)*

Valeriu Popescu, MD, PhD - Pediatric currencies

Prof. Dr. Constantin Arion

*Șeful Clinicii de Pediatrie Fundeni, Prorector didactic al UMF „Carol Davila“,
București*

Sunt onorat de a face recenzia unei lucrări medicale românești de mare excepție (consider acest calificativ ca fiind deosebit de propriu). Aflat de peste 55 de ani în prima linie – linia de excelență a Pediatriei Românești – domnul Prof. Dr. Valeriu Popescu are o impresionantă activitate editorială, pe lângă o carieră medicală de mare anvergură și excepțională și devotată activitate de cercetare științifică și didactică.

Lucrarea recent apărută la Editura Medicală Amaltea din București, în condiții grafice și editoriale de mare calitate, reprezintă o reluare (cu actualizare) a unor texte medicale ale autorului, apărute în perioada 2002-2007 în Revista Română de Pediatrie. Intenționez să fac o scurtă trecere în revistă a celor 15 secțiuni ale cărții, pentru a oferi cititorilor – studenți la medicină, medici de familie și specialiști pediatri – o cale mai lesnicioasă de a aborda problemele care pot constitui pentru domeniile lor o excepțională sursă de informare și de formare pentru practică.

Capitolul 1, consacrat Bolilor genetice de metabolism, preocupare de vârf a pediatriei actuale, este unul dintre cele mai consistente (225 de pagini) și tratează modern întreaga gamă a acestor afecțiuni (bolile metabolismului intermediar, bolile sintezei și destructurării moleculelor complexe, boli ale metabolismului neurotransmițătorilor și boli înrudite). Toate articolele care intră în componența acestui capitol reprezintă probleme de mare interes pentru pediaterul practicant (când se suspectează o boală genetică de metabolism; abordarea pacientului cu această suspiciune prin prisma manifestărilor clinice specifice, screening-ul neonatal pentru boli de metabolism, aportul neuroimagingului și neurofiziologiei la diagnostic, bolile genetice de

metabolism cu malformații majore, urgențe în bolile genetice de metabolism, problemele și riscurile antesteziei la acești pacienți).

Al 2-lea capitol – Neurologie – în egală măsură de consistent (254 de pagini) – se referă atât la problemele practicii pediatrie curente (retardul psihomotor, convulsiile febrile, epilepsiile copilului, infecțiile SNC), cât și la aspecte de specialitate de mare interes contemporan, ale subspecialității (encefalopatiile metabolice acute severe la nou-născut, înregistrarea video-EEG în epilepsiile parțiale, accidentul cerebrovascular la copil, canalopatiile, imagistica prin rezonanță magnetică în epilepsiile parțiale farmacorezistente, bolile cauzate de anomalii de migrare neuronală).

Deși mai restrânse ca întindere, **capitolele 3 și 4 (Bolile aparatului respirator – 29 de pagini și Cardiologie pediatrică – 20 de pagini)** conțin informații valoroase privind o serie de preocupări moderne în domeniu: sindromul acut respirator sever (SARS) la copil, hiperlipidemia și prevenirea bolilor coronariene, debutul, în perioada fetală, al bolilor cardiovasculare la copil, moartea subită de cauză cardiovasculară în pediatrie, sindromul QT prelungit.

Capitolul 5 – Hematologie (69 de pagini) este, de asemenea, o îngemănare de abordări atât ale unor probleme de practică curentă (algoritmul diagnostic în anemiile copilului, diagnosticul și managementul trombocitelor, evaluarea adenopatiilor, evaluarea copilului cu sindrom hemoragic), cât și discutarea unor aspecte de mare actualitate în specialitate, precum boala trombotică la copil și insuficiența medulară de origine genetică.

Capitolele 6 și 7 (Hepatologie pediatrică – 25 de pagini și Gastroenterologie pediatrică – 38 de

pagini) sunt consacrate celor mai frecvente noțiuni care stau la baza practicii în aceste subspecialități (abordarea diagnostică a copilului cu simptomatologie hepatobiliară, participarea hepatică în bolile sistemice ale copilului, complicațiile în stadiile finale ale bolilor hepatice, sângerările gastrointestinale, urgențele pediatrie manifestate cu dureri abdominale), precum și la baza unor preocupări moderne din domeniu (boala hepatobiliară autoimună, principiile generale ale terapiei nutriționale în bolile gastrointestinale).

Capitolul 8 – Nefrologie pediatrică (30 de pagini) abordează probleme de practică curentă de mare însemnătate (hematuria, litiaza, infecțiile urinare).

Capitolul 9 – Neonatologia (45 de pagini) aduce în atenție o serie de aspecte cu importanță teoretică și de activitate zilnică pentru cei care îngrijesc nou-născuții (anemiile neonatale, infecțiile neonatale cu herpesvirusuri, înrijirile intra- și perinatale, sepsisul neonatal, factorii pre- și perinatali ai afectării neurologice, urgențele majore neonatale).

Capitolul 10 – Probleme de nutriție abordează, de asemenea, probleme moderne ale pediatriei, precum dieta cetogenă și probioticele.

Capitolul 11 – Infecțiile la copil, este consacrat unor activități pediatrie curente (faringita acută, infecțiile osoase și articulare, infecțiile microbacteriene netuberculoase ale regiunii capului, gâtului, conjunctivite bacteriene).

Capitolul 12 – Bolile sistemice reumatice – conectivitate (43 de pagini) constituie o trecere reușită în revistă a celor mai importante probleme ale acestui domeniu pediatric (artrita idiopatică juvenilă, lupusul eritematos sistemic, sclerodermia, sindromul antifosfolipidic, fibromialgia primară juvenilă).

În capitolul 13 – Terapeutică (65 de pagini) autorul tratează – pe baza unor informații de mare calitate și a unei experiențe personale de excepție – atât aspecte deosebit de actuale (indicațiile transplantului de celule stem hematopoietice, terapia fetală, terapia antivirală pediatrică pentru herpesvirusuri, hepatitele virale, infecțiile cu papilomavirusuri, infecția HIV pediatrică, tratamentul antifungic), cât și aspectele comune ale practicii pediatrie (tratamentul febrei acute, terapia antibiotică în infecțiile comune, terapia antiparazitară).

Capitolul 14 – Diverse (31 de pagini) este un mănunchi heterogen de descrieri sistematice ale unor probleme care nu sunt însă lipsite de importanță pentru medicul pediatru: durerile toracice la copil, leziunile cavității bucale, modificările climei și impactul asupra copilului, diagnosticul precoce al riscului de dezvoltare a handicapurilor, perspective în practica pediatrică.

În fine, **Secțiunea 15 – Recenzii de cărți și teze de doctorat** – conține reeditarea unor articole și materiale întocmite de domnul Prof. Dr. Valeriu Popescu pe marginea unor lucrări de specialitate semnificative și a unor teze de doctorat care aduc contribuții noi, originale, la dezvoltarea pediatriei românești.

Sper că am reușit să ilustrez evantaiul impresionant de probleme teoretice și practice abordat de această lucrare medicală de excepție. În absolut toate secțiunile sunt prezente seriozitatea și rigoarea unui mare pediatru, ca și preocuparea de largă deschidere a Maestrului nostru pentru pregătirea tinerilor studenți și medici într-un domeniu atât de frumos și de plin de răspundere al practicii medicale.

Aș dori să remarc și numărul (peste 700 de tabele, figuri, grafice și scheme) și calitatea ilustrației lucrării, bibliografia impresionantă numeric și foarte actuală, ca și ținuta grafică deosebită – acestea din urmă reflectând și calitățile Editurii Medicale Amaltea din București, atât de implicată în ultimul deceniu în producția de carte medicală românească de mare valoare. Subliniez și prezența unui index alfabetic cuprinzător, care face extrem de facilă găsirea răspunderilor la problemele care ne preocupă într-un anumit moment al practicii noastre.

În concluzie, este vorba de o lucrare de mare excepție a pediatriei românești, fără nici o exagerare, de valoare europeană și mondială și care va rămâne în istoria bibliografiei medicale românești. Felicitări deosebite autorului – Prof. Dr. Valeriu Popescu, deopotrivă autoritarul și respectatul decan al pediatriei românești moderne – și, de asemenea, domnului Dr. Cristian Mihai Popescu, directorul Editurii Medicale Amaltea, participant meritos la un succes publicistic de mare anvergură, în fruntea colectivului domniei sale de specialiști. Personal, sunt mândru că m-am format sub afectuoasa grijă a domnului Prof. Dr. Valeriu Popescu, iar această carte este și un prilej de satisfacție personală!